

všechno kolem Vánoc, i na slavnostní hostinu. Mívali jsme v Anglii velikého krocana; nebyly tenkrát mrazáky a jedli jsme ho celý týden. Pak jsme ho už nechtěli ani vidět. Stačil nám až do dalších Vánoc. Podobně je to i s pohlavním životem v manželství. Když člověk má něčeho moc, může se nudit. Když mají manželé příliš častý normální styk, mohou se nudit a přijít do po-kušení vyzkoušet nové i perverzní způsoby, aby měli změnu. Když mají přestávky, když mají svůj řád, přijdou zase k sobě občerstveni.

Co mají dělat v době abstinence? Nemají se sobě navzájem vyhýbat, ani tělesně ne, ale nemají se zbytečně zdráždít, aby neměli potíže se ovládat nebo nebyli zbytečně frustrováni. Jemná fyzická gesta jsou však na místě. Každý pár se naučí, co je pro ně vhodné.

Měli by také namáhat svou fantazii a vymýšlet jiné, nepohlavní způsoby jak si vzájemně projevovali lásku. Když mají to štěstí, že žili před svatbou v čistotě, mohou se vrátit k těm drobným způsobům, kterými si tenkrát ukazovali, jak se mají rádi. Doba abstinence se tak promění ve vzrušující dobu dvoření a doba pohlavní aktivity v líbáňky. Tak mohou mít dvoření a líbáňky ne jednou za život ale každý měsíc. A když musí v době abstinence vynechat pohlavní styk, mají čas na jiné věci, třeba na pěstování společných koníčků. Mohou spolu mluvit, mohou spolu číst, spolu se modlit. Tím bude život bohatší. Mluvit spolu je moc důležité. Tím, jak spolu mluví o hodnocení záznamů, o své plodnosti, učí se spolu mluvit o intimních věcech. Roste komunikace a prohlubuje se manželský vztah.

Sebedarující láska

Manželské spojení má vyjadřovat lásku, a protože *Bůh je láska*, jak píše svatý Jan (1 Jan 4,16), je v něm skrze lásku přítomen. Život našeho Pána, Ježíše Krista, ukazuje, jak pravá láska vypadá. Je to síla, která uschopňuje člověka sloužit, vést, pomáhat, odpouštět a obětovat se za přátele i nepřátele, jako se Ježíš obětoval za nás hříšníky na kříži. Láska se dává, nehledá své. Když si představujeme Boží lásku v Ježíši Kristu, můžeme si představit, jak má vypadat manželská láska. Když se manželé pohlavně spojí, dávají se jeden druhému. Učí se jednat nesobecky. Přirozeným výsledkem jejich spojení je početí dítěte, které bude vyžadovat, aby rodiče dokázali nemyslet jen na sebe. Dítě bude potřebovat lásku. Nemůže bez ní žít a potřebuje rodiče, kteří jsou ochotni se obětovat, případně až do krajnosti. Myslím, že musí být jasné, že antikoncepce, která popírá tento prvek oběti v manželském aktu, ničí v něm odraz života Božího, který k němu patří, a tím ničí lás-

ku. Takoví manželé výslovně vylučují možnost početí dítěte. Omezují tím svou lásku jen na sebe navzájem. Takový omezený vztah postupně umírá a zůstává jen sebeláska.

Když manželé používají PPR, je situace jiná. Když předcházejí těhotenství, prostě nemají styk v plodné době. To není žádný čin, a proto nemůže být sám o sobě špatný. Když se spojí v neplodné době, nehledají sice otěhotnění, ale nedělají *výslovně* nic proti němu. Nemění pohlavní akt. Zachovávají jeho celistvost, a tím zachovávají respekt jeden k druhému a k Bohu. Tím roste láska, která pak nalézá vyjádření v touze po početí dítěte. Proto se takoví manželé zřídka rozvádějí a mívají víc dětí.

Zdravé rodiny

Když je manželská láska živá, jsou předpoklady pro zdravý vývoj dětí kladné. Z dětí, které zažívají lásku, vyrůstají dospělí schopní milovat. Ze zdravých rodin roste základ pro Církev a společnost.

Nová evangelizace

Vědomost klíčového významu PPR pro budování zdravých manželských a rodinných vztahů je v praxi slabá i v Církvi. Biskupové a kněží věnují této problematice většinou jen málo času. My, kteří se jí stále za-býváme, vidíme, že Církev a společnost nemohou zvládat problémy rozvodovosti a potratovosti, dokud v nich bude rozšířená antikoncepční mentalita. Na druhé straně mám vizi Církve plně čistých manželství žijících podle učení *Humanae vitae*. Vnitřní život Církve by se obnovil a Církev by rostla. Takové rodiny by svítily jako pochodně ve světě zatemněném pohlavní zvrhlostí, takže by se všichni ptali, „Co je to, co ti křesťané mají a co nám chybí?“ To je celý smysl našeho apoštolátu. *Humanae vitae* je klíčem k nové evangelizaci.

Copyright © David Prentis 1993, 2007
Vydává Liga pár páru ČR, o.s.
Fügenerova 143/9
272 01 Kladno
tel.: 312 686 642
www.lpp.cz, lpp@lpp.cz

Čisté manželství

– klíč k nové evangelizaci

David Prentis

Jako ředitel neziskové křesťanské organizace Liga pár páru učím s manželkou přirozenému plánování rodičovství (PPR). Nezvyklý název organizace připomíná encykliku *Humanae vitae* 26, kde se doporučuje, aby manželské páry učily jiné manželské a zasnoubené páry. Proč to děláme? Na jedné straně vidíme špatné následky antikoncepce, např. rozvody a potraty, a na druhé straně pozitivní vliv PPR na manželské vztahy.

V diskuzi o antikoncepci a PPR existují zásadně dva mylné přístupy: I) Lidé si myslí, že používání antikoncepce je úplně v pořádku, anebo, jsou-li katolíci, myslí si, že je to jenom „peccadillo“ – malý a bezvýznamný hřích, který se dá téměř za všech okolností omluvit. II) Myslí si, že PPR nepředstavuje praktickou možnost pro normální lidi.

Výsledkem toho je, že ani mnozí katolíci neberou učení Církve vážně. Na západě, v Evropě a v USA po-užívají PPR za účelem regulace počtů asi pouze 4% katolických manželů; ostatní, pokud regulují počtů, používají antikoncepci nebo jsou sterilizováni. Možná, že tady je situace trochu lepší, ale není ideální. Taková hromadná neposlušnost představuje krizovou situaci, nehledě na záporný vliv antikoncepční praxe na život rodin a na víru.

I) Proč je antikoncepční praxe podle stálého učení katolické Církve vážným hříchem?

(např. Pius XI. *Casti connubii*, 1930, 57)

Zkusíme to vysvětlit.

a) V 1 Mojžišově 1,27 čteme: *Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, muže a ženu je stvořil.*

To je zvláštní věc: člověk je stvořen, aby byl obrazem Božím. Je odrazem Boha. To znamená, že člověk je v určitém smyslu svatý, jako je svatý Bůh. Je nedotknutelný. Nesmíme ho zabít, ani s ním manipulovat. Musíme ho v jeho bytosti respektovat. Je to pozoruhodné, že Písmo zmiňuje, že Pán Bůh stvořil člověka jako *muže a ženu*. To znamená, že lidská sexualita nějak k tomu obrazu Božímu patří. Je jasné, že ji nesmíme měnit a manipulovat s ní. A to právě dělá antikoncepce. Ten, kdo používá antikoncepci, odmítá lidskou plodnost v cyklické formě, jak ji stvořil Bůh. Chce mít

svou plodnost sám pod kontrolou. Chce, aby ji mohl ovládat jako vypínač světla, kde to světlo je ovšem víc vypnuté než zapnuté. Chce udělat jiného člověka, než jakého stvořil Pán Bůh. Ale bytost člověka je spojená s bytostí Boha, protože Bůh stvořil člověka ke svému obrazu. Když člověk odmítá sebe, jak ho Bůh stvořil, znamená to logicky, že odmítá Boha Stvořitele; a navíc, když člověka předělá, aby byl jiný, než ho Bůh stvořil, udělá si jiného boha, k jehož obrazu je ten jiný člověk stvořen. Ten jiný bůh nemůže být pravý Bůh. Je modlou. Modlářství je vážná věc. Pravý Bůh je milosrdný; nechce od člověka, co nemůže dávat. Modla o to nedbá. Vazaduje oběti. Chce krev. Jak o tom svědčí Starý zákon, bývají oběti slabí lidé, především děti. Modla nikdy není spokojena. Oběťmi modly, ztělesněné antikoncepční mentalitou, jsou potracené děti. Antikoncepce je důvodem, proč je dnes *tolik* potratů.

b) Pro další argument se podíváme na základní biblické slovo o manželství: (1 Možíšova 2,24) *Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem.* Poslední část věty, *a stanou se jedním tělem* se týká nejen, ale přece zejména pohlavního styku. Je nejbližším a nejintimnějším způsobem vyjádření lidského vztahu. A protože má vyjadřovat vzájemnou důvěru a lásku a úplné vzájemné dávání a přijímání, má řádné místo pouze ve vztahu manželství, které bylo uzavřeno veřejným slavnostním slibem celoživotní věrnosti. Každé manželské objetí by mělo být alespoň implicitně obnovením tohoto slibu.

Celistvost každého manželského objetí je důležitá. Antikoncepce ruší tuto celistvost. Manželé, kteří používají antikoncepci, si říkají navzájem podvědomě: „Já tě úplně přijímám, ovšem svýjmou tvé plodnosti. Tu nechci.“ To je přece urážlivé, jako kdyby muž své manželce říkal: „Já tě mám rád, ale tvůj křivý nos mě děsí.“ Když ji opravdu má rád, naučí se mít rád i její křivý nos! A navíc, plodnost není skvrna, jako křivý nos; není nemoc, nýbrž krásný dar, kterým nám Bůh umožňuje účast na jeho tvořivé práci. Používáním antikoncepce odmítají manželé navzájem svou plodnost a tím objektivně sami sebe, i když si to neuvědomují a ani to nechťejí. To znamená, že ten akt, který Pán Bůh dal manželům, aby je k sobě vázal, ve skutečnosti pravidelně bývá způsobem vzájemného odmítání skrze antikoncepci. Proto antikoncepce kazí manželské vztahy a proto je dnes *tolik* rozvodů.

c) Ještě jeden argument. Člověk musí jíst. Bez jídla umře. Proto jíme, a dobré jídlo nám chutná. Máme z něj požitky. Jak je Pán Bůh dobrotivý, že spojil takový základní životní proces s potěšením! Ale starým Římanům

to nestačilo. Chtěli si prodloužit požitky z jídla a tak, když byli sytí, lechtali se při hostině v krku pérem, aby zvraceli a mohli jíst dál. Máme pocit, že je to perverzní. S antikoncepcí je to podobně. Z biologického hlediska má pohlavní styk rozmnožovací funkci. Dobrotivý Pán Bůh udělal pohlavní styk krásným prožitkem asi pro to, aby se lidstvo opravdu rozmnožovalo. Ale lidé chtějí požitky bez potomstva; chtějí se bavit bez zodpovědnosti. Proto skrze antikoncepci ošidí akt pohlavního styku o jeho základní funkci a zruší jeho celistvost a poctivost. To viděl i Sigmund Freud, a proto definoval jako sexuálně perverzní každou pohlavní aktivitu, která výslovně vyloučí možnost plození. (Sigmund Freud: *A General Introduction to Psycho-Analysis*, New York 1935, str. 227). Je jasné, že antikoncepce spadá pod tuto definici, ale PPR ne. Praxe PPR nevyloučí *výslovně* možnost početí. U přirozených metod žena pouze *pozoruje* příznaky plodnosti. Když manželé nechťejí počít dítě, prostě se zdrží styku. Akdyž v neplodné době mají styk, nezasahují nijak proti plození dítěte; prostě používají to od Boha darované neplodné období. To je velký rozdíl.

II). A jak je to s praktickým využitím PPR pro normální lidi?

a) Spolehlivost. Je ta metoda spolehlivá? Ano. Symptotermální metoda má pro motivované páry, které chtějí předcházet těhotenství, 99% spolehlivost. (To znamená, když sto párů používá metodu jeden rok, aby předcházely těhotenství, jen jedna žena za tu dobu otěhotní.) Má přinejmenším stejnou spolehlivost jako antikoncepce, ne-li lepší, jak potvrzují studie uznávané Světovou zdravotnickou organizací. Ale většina lékařů, dokonce i gynekologů, o tom neví a nemá o to zájem. Nemají čas PPR učit a na rozdíl od antikoncepce jim nepřináší žádný zisk. Metoda je krásně flexibilní. Manželé, kteří chtějí docílit těhotenství a mají s tím potíže, mohou s její pomocí vyhledat nejpłodnější dobu. Na druhé straně někdy lékař rozhodne, že žena ze zdravotních důvodů nesmí přijít do jiného stavu. Doporučuje jí, a často na ni přímo tlačí, aby se nechala sterilizovat. To není nutné. Manželé mohou zprísnil pravidla, a při zvýšené abstinenci získají stejnou míru spolehlivosti jako při sterilizaci.

b) Vhodnost. Některé ženy tvrdí, že PPR je pro ně nevhodné, protože mají nepravidelné cykly, zmatené záznamy nebo jsou po porodu, atd. LPP se ve svých kurzech zabývá všemi těmito problémy a zvláště situací po porodu a poskytuje poradenství ženám s těžko hodnotitelnými záznamy. Některé potíže lze vyřešit

např. zlepšením životosprávy, jiné změnou hygienických návyků.

c) Abstinence. Když manželé chtějí předcházet těhotenství, musí se každý cyklus zdržet styku asi 8 až 12 dní. Někteří myslí, že to je příliš vysoká cena, a chtějí raději něco pohodlnějšího, třeba pilulky. Podle dnešní mediální propagandy by člověk mohl myslet, že je abstinence pro zdravého normálního smrtelníka nemožná. To je lež. Je možné, aby člověk, třeba kněz, vydržel celý život bez pohlavního styku. Je také možné a normální, aby manželé, i když mají společné lůžko, zachovávali delší dobu abstinenci, aniž by tím onemocněli. Abstinence je nutná i při nemoci, nebo když je jeden z manželů na cestách. Lékaři běžně předepisovali jako samozřejmost několik týdnů abstinence kolem porodu.

Problém není ani tak v tom, že by manželé *nemohli* vydržet abstinenci ale, že *nechtějí*. Častěji mají takový přístup muži. Možná, že má muž představu, že má podat výkon a chce dokázat své ženě a sobě své mužství. Anebo je prostě sobecký a nechce se ovládat. V každé oblasti života je nutné sebeovládání. Jen v sexualitě prý ne? Proč vlastně? Nejsme zvířata; jsme lidé. Sebeovládání patří k důležitým lidským vlastnostem. Silný muž je ten, který má vnitřní svobodu a schopnost se ovládat a nemusí podléhat svému pohlavnímu pudu.

Katolíci věrní učení Církve mají často představu, že abstinence je prostě něco, co *musí* vydržet jako nutné zlo. Nevidí v ní nic dobrého. Je pravda, že doba abstinence může být někdy těžká. Věckrát jsme zažili, že jsem musel jet na týden pryč na služební cestu, právě když měla končit doba abstinence. Tomu říkáme „zákon schválnosti“ a považujeme to za Boží vtíp. Hlavně to bereme s humorem a nenecháme se tím rozčilovat.

Tvořivá zdrženlivost

Ale jinak jsme zjistili, že dobu abstinence – a to učíme pravidelně v kurzech Ligy – můžeme prožít pozitivním a radostným způsobem. Zkoušíme praktikovat to, čemu říkáme „tvořivá zdrženlivost“. Není to samozřejmé. Manželé se to učí celý život. My s manželkou se stále učíme, a stojí to za to.

Každý člověk si potřebuje někdy odpočinout. Musí nabrat nové síly. V každodenním životě nemůžeme pracovat 24 hodin denně. Potřebujeme přestávky na jídlo a odpočinek. I v pohlavním životě potřebujeme přestávky, abychom mohli načerpat nové síly. K tomu může sloužit doba abstinence.

Další poznání je, že i něco radostného nemůžeme do nekonečna opakovat. Jako dítě jsem se těšil na